

EVALUARE NAȚIONALĂ LA FINALUL CLASEI a VI-a

Anul școlar 2024–2025

Limbă și comunicare – Limba croată maternă

TEST

Județul/sectorul

Localitatea

Unitatea de învățământ

Numele și prenumele elevului/elevei

.....

Clasa a VI-a

Tekst A

Pročitaj slijedeći tekst:

Postoje vjerovanja da su u dalekoj prošlosti ljudi bili veliki poput divova. Poznate su i predaje o grobovima u kojima su pronađene velike kosti čovjeka te su na osnovu toga dokaza smatralo da su ljudi davno bili divovskoga rasta.

Priče o divovima rasprostranjene su u cijeloj Hrvatskoj, poput one s otoka Brača o snažnim ljudima koji su imali samo jedno oko nasred čela ili legende koja govori o postojanju divova u dolini rijeke Mirne u Istri. Nezaobilazna je legenda o divovima Vedima koji su napustili svoja prvobitna naselja i povukli se u bilogorske šume i legenda o jednookom divu iz Paklenice koji je živio u pećini.

U istarskim legendama često se spominju divovi o kojima su, zbog teritorijalne blizine i povijesti, pisali i neki talijanski pisci poput Carls De Franceschia koji spominje divove s područja Motovuna. Povijest grada Motovuna vezana je uz legendu koja govori o postojanju divova u dolini rijeke Mirne. Bili su toliko veliki da su si mogli dodavati alate i veliko kamenje na velikim udaljenostima.

Najpoznatija legenda o divovima vezana uz to podneblje zasigurno je ona o Velom Joži. U toj legendi patuljci su bili mali zli ljudi koji zbog niskog rasta nisu mogli obavljati teške poslove. Tako je svaki grad imao svoga diva koji se bavio teškim poslovima.

Div Motovuna je bio Veli Jože. Mještani se često nisu baš lijepo ponašali prema njemu pa bi Jože kad bi se razljutio, kako bi ih prestrašio, protresao motovunski zvonik. Jednog dana Velog Jožu su patuljci poslali galijom u Veneciju. Na tom je brodu upoznao galijota Iliju koji mu je ispričao o slobodi. U velikoj oluji, na putu prema Veneciji, galija se nasukala, a Veli Jože se uspio spasiti i isplivati na istarsku obalu. U tom je trenutku odlučio potražiti sve divove i nagovoriti ih da se bore zajedno za svoju slobodu. Kada je sakupio sve divove predložio im je pobunu za svoju slobodu. Patuljci su, međutim, kupili divove vinom i zlatom i nagovorili ih da se vrate kao slugе u svoje gradove. Svi su pristali osim Velog Jože koji je odlučio uživati u svojoj slobodi i nikad se više nije vratio u Motovun.

Možemo spomenuti i legendu o Banu Dragonji. Bio je jedan od najpoznatijih istarskih divova (uz diva Velog Jožu) po kojemu danas naziv nosi istarska rijeka Dragonja. Prema starim predajama, prije nego što su Istru naselili ljudi, u dolini rijeke Mirne živjeli su divovi, a glavni među njima bio je div Dragonja, zvan i div Orač jer je zaorao brazdu od Ćićarije prema moru.

Zanimljivo je da stanovništvo, barem ono starije koje je imalo priliku baštiniti predaje s ognjišta usmenim načinom što se prenosilo s koljena na koljeno, vjeruje u divove i druga mitska bića kao da su to sasvim normalne pojave u svijetu i s tom spoznajom žive kao sustanovnici duhovnih bića.

(Izvor: <https://blaga.hr/tko-su-divovi-iz-hrvatskih-prica-upoznajte-zaboravljeni-narod-od-kojeg-ostaju-predaje-o-kletvama-podvizima-i-pronalascima-kostiju>)

Odgovori na pitanja vezana za tekst kojeg si upravo pročitao:

1. Zaokruži slovo ispred točnog odgovora:

O čemu govori tekst kojeg si pročitao?

- A. o povijesti kraljeva;
- B. o povijesti divova;
- C. o svijetu biljka;
- D. o postanku rijeka.

Ne popunjava učenik:

Kod:		Bodovanje:		6 bodova
------	--	------------	--	-----------------

2. Napiši dvije ključne riječi iz teksta:

1) _____ 2) _____

Ne popunjava učenik:

2.1)

Kod:		Bodovanje:		2 boda
------	--	------------	--	---------------

2.2)

Kod:		Bodovanje:		2 boda
------	--	------------	--	---------------

3. Poveži riječi na temelju podataka prikazanih u gornjem tekstu:

1) velike	A. Brač
2) otok	B. Veli Jože
3) legendama	C. Dragonja
4) Div Motovuna	D. istarskim
	E. kosti čovjeka

Napiši slovo koje označava točan odgovor:

1)	
2)	
3)	
4)	

Ne popunjava učenik:

Kod:		Bodovanje:		8 bodova
------	--	------------	--	-----------------

4. Postoje različite priče i legende o divovima. Prepiši iz teksta jedan pridjev koji odgovara svakoj imenici.

1) rasta	2) ljudi	3) šume	4) legenda

Ne popunjava učenik:

Kod:

Bodovanje:

8 bodova

5. Dopuni rečenicu:

Ban Dragonja bio je jedan od najpoznatijih istarskih divova, zato što _____

Ne popunjava učenik:

Kod:

Bodovanje:

4 boda

6. Zaokruži slovo ispred točnog odgovora:

Zeliš pozvati prijatelja ili prijateljicu gledati jedan dokumentar o divovima. Koji od sljedećih rečenica najbolje izražava ovo pozivanje?

- A. Kupio sam jednu knjigu o divovima.
- B. U subotu, na televiziji bit će dokumentar o divovima. Želis gledati sa mnom dokumentar?
- C. Zanimaju me legende o divovima.
- D. Stalno tražim priče o postojanu divova.

Ne popunjava učenik:

Kod:

Bodovanje:

6 bodova

7. Zaokruži slovo ispred točnog odgovora:

U rečenici " Najpoznatija legenda o divovima vezana uz to podneblje zasigurno je ona o Velom Joži." podvučena riječ je:

- A. prilog;
- B. prijedlog;
- C. imenica;
- D. glagol.

Ne popunjava učenik:

Kod:

Bodovanje:

6 bodova

8. Prepiši rečenicu "Ja čitam priče o divovima." tako da počinješ:

Prošli tjedan, ja _____

Ne popunjava učenik:

Kod:

Bodovanje:

4 boda

9. Odredite značenje podcrtane riječi u rečenici pomoću definicije iz rječnika.

Zaokruži broj ispred točnog odgovora:

“Možemo spomenuti i legendu o Banu Dragonji.”

lègēnda ž.r ⟨G *mn* -ā/-ī⟩

- A. *knjiž.* pripovijest u prozi ili stihu u kojoj su povijesno-bibliografski podaci isprepleteni s fantastičnim događajima; priča o neobičnom događaju [*prema legendi; razbiti legendu*]
- B. predaja o životu neke osobe ili o nekom događaju, najčešće izmišljena ili obogaćena maštom
- C. *term.* tekst kojim se tumače znakovi na zemljovidu, slici, nacrtu itd.
- D. *glazb.* instrumentalna, vokalno-instrumentalna, pa i dramska kompozicija kojoj su tema legendarna zbivanja

(Izvor: <https://hjp.znanje.hr/index.php?show=search>)

Ne popunjava učenik:

Kod:

Bodovanje:

6 bodova

10. Odaberi točan odgovor za dopunjavanje rečenice:

Voliš li (1) _____ (priču / priče) i legende o (2) _____ (divu/
divovima) pri uvítacom?

Ne popunjava učenik:

10.1)

Kod:

Bodovanje:

4 boda

10.2)

Kod:

Bodovanje:

4 boda

Tekst B

Pročitaj slijedeći tekst:

Gdje je sada krševita Ćićarija, bila su jedan put velika mutna jezera, a po ostaloj Istri nigdje potoka ni vrela.

Jednog dana dođoše Istrani pred orača Dragonju, koji je bio visok kao planina.

Rekoše:

– Dragonja i Milonja naš, pomози nam! U Ćićariji mnogo mrtve vode, a od Ćićarije do mora zemlja suha i žedna. Svrni vodu iz tih tvojih jezera k moru, pa će sva Istra biti zelen vrt.

Ljudeskara digne plug i volove pa zaore od prvog jezera sve do obale morske. Kako on reže zemlju, onako voda za njim teče. Kad mu volovi zagariše u more, on se okrenu. Vidi, nastala je čitava rijeka, a niz nju trava raste i stabla niču.

– He – reče. – Neka se ta voda zove Dragonja kao i ja.

Sutradan izora div drugo korito. Stvorio je novu, još ljepšu rijeku i rekao:

– Ova teče polaganije. Neka se zato zove Mirna kao i moja žena.

Kada zatim dođe na treće jezero, a on se nečemu domisli:

– Sad ću izraditi najljepšu brazdu pa ću ovu treću rječicu prozvati imenom svoje kćerke Drage.

Ore Dragonja, ore. I treće se jezero suši, a voda osta za ljudeskarom. Stignuo je baš pod kaštel u Pazinu usred zemlje Istre.

Gleda ga s prozora žena moćnoga i silnoga pazinskoga kapetana. Gleda i sve mu se ruga. Ogradila rukama usta, pruža glavu i viče:

– Ej, Dragonja, ostario si. Plitko oreš, i brazda ti je kriva. Hoćeš li da ti pomognemo?

On se uvrijedi; digne plug na rame i potjera natrag volove.

Voda se valja pod kaštel, ali joj visoka stijena ne da naprijed. Diže se. Poplavit će, progutat će čitav Pazin.

– Dragonja, mi nismo ničemu krivi. Poginusmo! - viču za njim Pazinjani. I stoji plač žena i djece.

– Bogme niste – veli Dragonja te se vraća. Gazi vodu i udara nogom ispod litice. Stvori se grdna jama, koja siše svu onu vodu.

I Dragonja nije morao dalje prema moru.

Mjesto rječice Drage teče i sada trećom Dragonjinom brazdom vijugava i mutna Fojba, koja uvire u Pazinsku jamu, pa se u njoj i netragom gubi.

(Vladimir Nazor – *Orač Dragonja*)

Odgovori na pitanja vezana za tekst kojeg si upravo pročitao:

11. Zaokruži slovo ispred točnog odgovora:

Zašto su Istrani došli kod orača Dragonje?

- A. da vide koliko je on visok;
- B. da vide koliko je on jak;
- C. da traže pomoć;
- D. da ga pozovu na gozbu.

Ne popunjava učenik:

Kod:

Bodovanje:

6 bodova

12. TOČNO ili NETOČNO? Označi "X" ispred točnih ili netočnih tvrdnja.

REČENICA	A. TOČNO	B. NETOČNO
1) Od Čićarije do mora zemlja je bila puna vode.		
2) Oranje Dragonja je stigao pod kaštel u Pazinu.		

Ne popunjava učenik:

Kod:

Bodovanje:

4 boda

13. Zaokruži slovo ispred točnog odgovora:

Dragonja je zvao prvu rijeku

- A. Mirna;
- B. Draga;
- C. Dragonja;
- D. Fojba.

Ne popunjava učenik:

Kod:

Bodovanje:

6 bodova

14. U kojoj situaciji nalaze se likovi? **Poveži situaciju odgovarajućom osobom iz stupca.** Napiši "X" pored svake rečenice:

SITUACIJA	A. Istrani	B. orač Dragonja	C. žena pazinskog kapetana
1) Tražili su pomoć od Dragonje.			
2) Ljudeskara digne plug i zaore.			
3). Plitko oreš i brazda ti je kriva.			
4) Izradio je najljepšu brazdu.			

Ne popunjava učenik:

Kod:

Bodovanje:

4 boda

15. Proveo/Provela si lijep dan sa razrednicima u muzeju. **U tvom dnevniku opiši ovaj dan u 40-50 riječi.**

U pisanju sastava, poštivaj slijedeće:

- navedite kada, gdje i s kim ste proveli taj dan;
- opišite dvije aktivnosti koje ste zajedno uradili.

Napomena! Bodovanje za sastav dodjeli se samo ako sastav ima 40 riječi i govori o datoj temi.

Ne popunjava učenik:

15.A poštivanje tipa teksta

Kod:

Bodovanje:

1 bod

15.B1 opisivanje situacije

Kod:

Bodovanje:

6 bodova

15.B2 predstavljanje dvije aktivnosti

Kod:

Bodovanje:

6 bodova

15.C1 organizacija ideja u pisanju

Kod:

Bodovanje:

1 bod

15.C2a - gramatika

Kod:

Bodovanje:

2 boda

15.C2b - leksik / pravopis

Kod:

Bodovanje:

2 boda

15.C3 interpunkcijska pravila

Kod:

Bodovanje:

1 bod

15.C4 čitljivost

Kod:

Bodovanje:

1 bod

ČESTITKE, STIGAO SI NA KRAJU TESTA!

HVALA NA SUDJELOVANJU!

UKUPNI BROJ OSTVARENIH BODOVA:

100 bodova